

Verslag

raadscommissie

Status : openbaar
Datum : donderdag 14 januari 2010
Aanvang : 20.00 uur tot 23.55 uur
Locatie : commissiekamer II
Registratienr : 2010/1962

Cluster overige zaken

Aanwezig:

Voorzitter: W. Roest (PvdA)
Commissieleden: R. Gebel (VVD)
Mw G. Akdemir (PvdA)
Mw M. Zandstra*/P.G.S. Dobbe* (CDA)
P. Snee (ChristenUnie)
P.C. de Hoog (Alphen Eén)
Mw E. Noordhoek*/B.J. Dekkers* (GroenLinks)
Mw I.T. Prins (D66)
J.N. Schriek (SP)
R. Koornstra (LA/AS)
Mw W.E. Verschuur (Beter Alphen) (agendapunt 5)

* nemen wisselend deel

Secretaris: mw J. le Duc (loco-griffier)
Van het college: wethouder P.J.M. Schings (agendapunt 5)
Van de rekenkamercommissie mw H. Bijker (voorzitter) en mw J. Timmers (lid)
Inspreker agendapunt 5: D. de Jong, voorzitter Bestuur Alphen Stad FM/TV
Pers: 3 journalisten
Publiek: circa 10 belangstellenden
Verslag: mw A. van der Lubbe (griffie)

4 Bespreken rekenkamercommissiebrief Persberichten (nr 2009/34491)

Mw Bijker	Citeert uit de column 'Spindoctor' uit Alphen CC van 18 december jl. waarin staat dat de schrijfster de gemeentelijke stukken liever zelf leest voordat zij de conclusies uit het persbericht van het college overneemt. Er is weinig tijd voor onderzoeksjournalistiek. Het rekenkamercommissieonderzoek is toegespitst op de volgende vragen: dekken de persberichten de lading waarover het gaat, is het helder over welke fase in de besluitvorming het gaat en worden de inwoners volledig geïnformeerd. Kortom: evenwichtigheid, feitelijkheid en helderheid. van de persberichten en de wijze waarop de kernboodschap wordt uitgewerkt en vertaald. In de eerste
-----------	---

	<p>fase van het onderzoek heeft een brede inventarisatie plaatsgevonden om een beeld te krijgen of er aanleiding was voor een nadere verdieping om te komen tot conclusies waar de raad iets mee kan doen. Naar aanleiding van deze brede inventarisatie zijn in de tweede fase drie dossiers verder uitgediept op basis van de drie criteria. Er is gekeken naar de beschikbaarheid en het aantal. De onderzoeksperiode is verlengd om het onderzoek te kunnen verbreden en meer diepte te bereiken voor de conclusies. De feitelijkheid is goed (verifieerbaar en sluit aan bij de informatiebron). De nieuwswaarde is matig. Het is niet altijd helder voor de lezer wat de specifieke nieuwswaarde op dat moment is. Uit de persberichten van het college blijkt niet altijd dat het besluit voorlopig is. De raad kan anders besluiten. De evenwichtigheid is matig. Een recent voorbeeld is ISV waarin veel positieve zaken worden benadrukt en minder negatieve. Evenwicht is positief én negatief, volledige berichtgeving dus. De helderheid is voor verbetering vatbaar. Voor wie schrijf je een persbericht, de boodschap moet kunnen worden 'gevat'. Het advies van de rekenkamercommissie aan de raad is na te denken over de wijze waarop over raadsbesluiten kan worden gecommuniceerd. Iedere partij zal op basis van haar eigen profilering iets vinden. Maar wellicht als aanvulling op het collegebesluit op een iets andere wijze omgaan met het besluit dat de raad neemt.</p>
Dhr Gebel	<p>Moet het college op een aantal punten gelijk geven. Mist de mening van de pers. Heeft een aantal journalisten benaderd en bedankt hen voor hun bijdragen. De pers onderschrijft dat de persberichten eenzijdig zijn. Vooral positieve zaken worden benadrukt. Er zijn geen berichten over zaken die het college niet interessant vindt of niet welgevallig zijn. Voor het persuurtje geldt ook dat er sprake is van éénrichtingsverkeer. Achterliggende stukken worden niet vooraf verstrekt zodat vragen stellen amper mogelijk is. Vindt dit een aandachtspunt voor de toekomst. Vraagt waarom het college de stukken niet onder embargo beschikbaar stelt zodat het persgesprek beter verloopt. Verder is onduidelijk wat er met het collegebesluit gebeurt. Denkt dat het een illusie is dat er overeenstemming wordt bereikt over een persbericht over een raadsbesluit. Vindt wel dat de pagina 'Raad in beeld' meer cachet moet krijgen.</p>
Mw Prins	<p>is verbaasd over de collegereactie. Dit rapport bevat een aantal kritische conclusies en goede, duidelijke, aanbevelingen voor het verbeteren van de communicatie en de verhouding met de pers. Waarom ligt het college dan toch weer dwars en schuift deze terzijde. Natuurlijk, het rapport had uitgebreider kunnen zijn, er hadden meer onderwerpen meegenomen kunnen worden, de onderzoeksperiode had langer kunnen zijn en er hadden meer mensen bij betrokken kunnen worden. Denkt niet dat dat tot andere conclusies had geleid. Vraagt waarop de keuze van onderwerpen is gebaseerd. De belangrijkste aanbeveling is duidelijk te maken dat het college in sommige gevallen een voorgenomen besluit naar buiten brengt en de raad het definitieve besluit nog moet nemen. Is blij dat het college</p>

	<p>deze aanbeveling overneemt en vraagt daar nadrukkelijk aandacht aan te besteden. Is niet gelukkig met het terzijde schuiven van de overige aanbevelingen. Het advies over de communicatie van de raad is lastig uit te voeren. Zou het meer naar buiten treden van de raad een waardevolle uitbreiding vinden en wil daar in een volgende raadsperiode meer aandacht aan besteden. Partijen hebben hun eigen communicatiekanalen om hun standpunten naar voren te brengen. Maar over de besluiten van de raad kan nadrukkelijker worden gecommuniceerd. Waarom een amendement wordt ingediend en fracties voor of tegen stemmen. In het Witte Weekblad komt wel een verslag maar een persbericht is meer. Wil toch een poging doen om de inwoners als raad gezamenlijk te informeren over de door hem genomen besluiten. Zeker als wordt afgeweken van het collegevoorstel.</p>
Mw Akdemir	<p>Is blij met het door het college overnemen van de aanbeveling duidelijker te maken dat de raad uiteindelijk beslist. Een belangrijke vraag is op welke wijze de raad de berichtgeving naar de pers toe wil vormgeven. Is niet erg optimistisch over de mogelijkheid dat één persbericht de lading dekt van de inbreng van 10 fracties. Het is in politieke spel gebruikelijk dat elke fractie – om zich te onderscheiden – over haar standpunt de pers benadert. De journalisten wonen de raadsvergaderingen bij en berichten daarover in de bladen. Vraagt zich af of in een persbericht van de raad een evenwichtige weergave van standpunten mogelijk is.</p>
Dhr De Hoog	<p>Vindt dat het college in eerste instantie al een objectief en volledig persbericht zou moeten uitgeven. En niet de schijn wekken dat de raad er niet meer over gaat.</p>
Mw Noordhoek	<p>is ook niet erg tevreden over de wijze waarop de persberichten worden opgesteld. In de meeste gevallen wordt naar buiten toe de indruk gewekt dat iets al definitief besloten is. Is blij dat het college deze aanbeveling onderschrijft. Al zal het veel inwoners niet uitmaken of het college of de raad het besluit neemt, de status moet in het persbericht wel duidelijk worden gemaakt. Vindt het jammer dat het college op deze wijze reageert. “Doe er je voordeel mee, ga ermee aan de slag”. Een persbericht van de raad is een lastig punt en wellicht een herhaling van zetten als fracties hun standpunten al kenbaar maken aan de pers. Het zou wel een hulpmiddel kunnen zijn voor journalisten die niet aanwezig kunnen zijn.</p>
Dhr Dobbe	<p>vindt het een goede zaak dat het college de belangrijkste aanbeveling overneemt. Is het eens met de rekenkamercommissie dat de nieuwswaarde en beeldvorming richting inwoners een verbeterlag zou kunnen ondergaan, over de resultaten van raads(commis­sie)vergaderingen beter kan worden gecommuniceerd. De berichtgeving in het Witte Weekblad (wijzigingsvoorstellen, stemverhoudingen) zou beter kunnen.</p>
Mw Prins	<p>onderschrijft deze woorden. Het Witte Weekblad is slechts één medium. De vraag is hoe we andere media bereiken.</p>
Dhr Dobbe	<p>merkt op dat de pers uitstekend werk doet. Wil ook andere media gebruiken om de boodschap over te brengen. Nog te veel blijft het persbericht van het college hangen en niet het besluit van de raad.</p>

Dhr Schriek	zegt dat de raad ook duidelijker zou kunnen aangeven welke inbreng inwoners nog kunnen hebben op de besluitvorming.
Dhr De Hoog	vindt de toon van de brief van het college tegenvallen. Dat is niet nodig. Er is sprake van een dialoog tussen rekenkamercommissie en raad die tot iets beters moet leiden. Jammer dat het college zich aangevallen voelt.
Dhr Schriek	zegt dat de rekenkamercommissie onafhankelijk rapporteert en vanuit dat oogpunt de “korzelige” reactie van het college wel begrijpelijk. De toon is niet productief. Bedankt de rekenkamercommissie voor het heldere rapport. Het belangrijkste is dat de raad goed communiceert over zijn besluiten en dat het college vollediger moet zijn in de persberichten. Die aanbeveling heeft het college omarmd en zegt zijns inziens terecht dat de inwoners dat onderscheid niet maken. De “gemeente” spreekt de inwoners aan. Dat moet dus zorgvuldiger. De raad moet zich zelfstandig – maar ook iedere fractie voor zich – meer inspannen om de inwoners bij de politiek te betrekken. Daar kan de nieuwe raad zich over buigen. De pagina in het Witte Weekblad kan beter.
Dhr Sneep	Spreekt over een interessant onderzoek. Had gehoopt meer in het rapport aan te treffen. Heeft wel begrip voor de reactie van het college over de beperktheid van het onderzoek. Brengt in de effectiviteit van de berichtgeving (bereik je wat je wil of niet) en de persberichten die niet geschreven zijn (over welke aspecten verschijnen geen persberichten). Ziet niet veel in eigenstandige berichtgeving van de raad. Dat is een lastig punt. Als dat zou lukken, via bijvoorbeeld de griffie, zal zich dat toch beperken tot besluiten die (deels of geheel) niet sporen met het collegevoorstel. Wil als raad de doelstelling voor ogen houden het bereiken van pers én inwoners.
Dhr Koornstra	zegt dat in persberichten van het college niet de “hele” waarheid wordt neergezet. De wijze waarop persberichten fracties dwingen een eigen positie in te nemen, leidt tot de beeldvorming dat de oppositie overhoop ligt met het college. Er ligt pas een besluit als de raad akkoord gaat. Vindt dat de raad zelf op hoofdpunten iets aan communicatie met de pers moet doen. Het college is vrij een eigen positie te kiezen. De raad kan dat ook doen. Vraagt het college de context iets meer in lijn van de inhoudelijke boodschap te brengen. Als raad kun je wel bepaalde zaken verduidelijken, feitelijke informatie aan de pers doorspelen.
Dhr Schriek	merkt op dat veel partijen voorzien in cursussen “omgaan met de pers” en hun eigen strijd voeren. Hoe geef je de status van een besluit weer, hoe breng je naar voren dat inwoners nog invloed hebben. Vindt dat het college in haar reactie steeds minder op hoofdlijnen ingaat. En had alle door haar genoemde effectiviteit en andere punten die de rekenkamercommissie niet heeft onderzocht, zelf kunnen (laten) onderzoeken. Zegt over het persuurtje dat dit vaker niet dan wel doorgaat.
Dhr Gebel	voegt toe dat ook de pers vragen aan het college heeft en deze wil stellen tijdens het persuurtje. Wat gebeurt er na een persbericht? Het is nu een geregisseerd gebeuren. Vraagt waarom het onderzoek niet iets breder is

	getrokken.
Mw Bijker	<p>antwoordt dat de effectiviteit van persberichten niet is onderzocht. De onderwerpkeuze is gebaseerd op de drie criteria. Er is niet gekeken naar het "om-veld". In de eerste fase (brede inventarisatie) is gekeken naar alle persberichten in deze periode en is met journalisten, de afdeling communicatie, de toenmalige burgemeester en wethouders gesproken om van hun kant te horen hoe zij de berichten hebben ervaren. Zo'n 80% van de persberichten wordt gewoon geplaatst. De mate waarin een persbericht wordt uitgegeven is sterk afhankelijk van het onderwerp en de wethouder. Er is niet echt een vast moment. Daarom worden sommige persberichten niet geschreven. Persberichten zijn gemakkelijke hapklare brokken om te publiceren. Door de snelheid waarmee artikelen moeten worden aangeleverd, wordt bij de meeste kranten niet veel energie gestoken in nader onderzoek. Dat is een nadeel. Op basis van het eerste onderzoek is gebleken dat het onderzoeken van meer dan drie dossiers geen extra bevindingen zou opleveren voor de raad. In de onderzoeksperiode (juli 2007/juli 2008) speelden 6 onderwerpen, waarvan er uiteindelijk 3 zijn onderzocht. De keuze uit 6 onderwerpen betekende een goede spreiding over de thema's en in fases van beleidsontwikkeling. Bewuste misleiding is geen onderzocht aspect, effectiviteit ook niet. Gekeken is naar drie criteria (evenwichtigheid, feitelijkheid en helderheid) en de intentie. Een suggestie van de kant van de journalisten was meer te doen aan besluitvorming door de raad en het naar buiten brengen daarvan, via fractie, griffie (website) en het meer aantrekkelijk maken van de raadspagina in het Witte Weekblad. Journalisten hoeven geen persberichten, wel meer informele bijeenkomsten met de raadsleden. Meer actieve informatieverstrekking door de raad.</p>
Dhr Dobbe	vraagt over de onderwerpkeuze waarom gekozen is voor 2 thema's met meer stakeholders. Kan zich voorstellen dat gekozen was voor Nieuwe Sloot of Stationsomgeving.
Mw Bijker	antwoordt dat de 6 onderwerpen die speelden in de onderzoeksperiode het armoedebeleid, de Coupépolder, de Lage Zijde, de OTA (overslagterminal), het zwembaden de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning) waren
De voorzitter	concludeert dat dit punt voldoende is besproken. In de raadsvergadering van 11 februari aanstaande kan de raad over de bevindingen, conclusies en aanbevelingen met het college in discussie gaan.